

OTROK IN GLASBA

Katja Virant Iršič

(srečanje Šole za starše, 13.4.2004)

Tokratno predavanje je bilo na temo glasba. Predavateljica je začela kar z Bachovo *Rojstnodnevno kantato*. Povedala je, da se otrok z glasbo srečuje že v maternici in da so odzivi dokazani. Stik z glasbo je pomemben, vendar je glasba zelo osebna zadeva, otroka moramo za glasbo motivirati. Klasična glasba je v predšolskem obdobju zelo primerna, predvsem barok (17. stoletje), klasicizem (18. stoletje) in romantika (19. stoletje). Tovrstna glasba je polna 1 do 3-minutnih stavkov. Glasba 20. stoletja je bolj naporna in težka za otroška ušesa. Za otroke do 3. leta so primerni 40-sekundni odlomki, za otroke do 5. leta pa minutni ali dvominutni stavki. Otrokom bolje ležijo višji toni, na primer violina. V današnjem času so glasovi zaradi hrane, kajenja in stresa nižji, zato je še toliko pomembneje, da ne pojemo z otroki prenizko, ker s tem škodimo razvoju njihovega glasu. Dejstvo pa je, da dandanes širša populacija več ve o literaturi in likovni umetnosti kot o glasbeni umetnosti.

Za odnos otroka do glasbe je potrebno vložiti veliko truda in motivacije, npr. da otroku privzgapamo kultivirano poslušanje. Otroka naučimo poslušati glasbo v t.i. skoncentriranih uricah dneva. Dandanes smo vsi, ne samo otroci, izpostavljeni hrupu (nepravo poslušanje glasbe, stalna prisotnost hrupa- zvočna kulisa).

Dejstvo je, da imamo vsi posluh, razlika je le v dispozicijah, okolju, ter aktivnem ukvarjanju z glasbo. V osnovni šoli je pomembno, da otroci sodelujejo pri glasbi (petje, igranje), kasneje pa je že treba pokazati nekaj znanja. V predšolskem obdobju otroci glasbo lahko poslušajo in pojejo. Glasba skozi igro ima zelo velik pomen za otroka. Glasba v tem obdobju naj bo preprosta (otroške, ljudske pesmi), iz okolja, narave in stvari, ki so otrokom blizu. Popevke v tej starosti še niso primerne. Na trgu je sicer zelo pestra izbira, ponudba in povpraševanje sta velika, vendar bodimo previdni pri izbiri glasbe za otroka. V tem obdobju otrok glasbo posluša, se igra glasbene igre, igra na improvizirane inštrumente in poje (otroške ali ljudske pesmi ali izmišljarije). Pri slednjem so otroci neobremenjeni s kritiko in uživajo pri ustvarjanju. Pomembno jih je spodbujati, ne zavirati (za primer smo slišali posnetek ustvarjalne igre »Prodaja klavirčkov«).

Glasba že od nekdaj slovi kot zdravilo in ima terapevtski pomen. Pomaga tudi pri porodu. Primerna je za reševanje logopedskih težav. Pozitivno vpliva na umske in telesne sposobnosti, uči otroka glasnosti in tišine, uči ga ritma, smeri zvoka, melodije in drugih glasbenih zakonitosti. Predavateljica nam je predlagala nekaj literature, ki se je dobi v knjigarnah, knjižnicah in v vrtcih/šolah:

Mira Voglar :*Rad imam glasbo (knjižica in CD)*

Mira Voglar: *Otrok in glasba*

Mira Voglar :*Pleši, pajacek, pleši (tudi CD)*

Albinca Pesek :*Otroci v svetu glasbe*

Katja Virant Iršič *Pojemo, pojemo 1, 2 (tudi CD)*

Slavica Remškar, Katja Virant : *Bakreni prstan (tri glasbene pravljice)*

Višnja Manasteriotti : *Prva srečanja z glasbo*

Zelo zanimivo za otroke je tudi izdelovanje inštrumentov. Bogato paleto le-teh nam je predavateljica celo pokazala; ne odobrava pa nakupa plastičnih igrač-inštrumentov. Meni, da je bolje počakati in kasneje igrati na pravi inštrument.

Vprašanje staršev je bilo, kaj če nima nihče doma glasbene izobrazbe ali afinitete do glasbe. No, in ravno v tem kontekstu je predlagala omenjeno literaturo. Na našem tržišču najdemo tudi kar nekaj revij za otroke. Omenila je *Cicido* in *Ciciban*, s katerima tudi sama sodeluje in ju smatra za profesionalna, tudi subvencionirana, kar omogoča sodelovanjem z velikim številom strokovnjakov s posameznih področij (tudi 30 – 40 v posamezni številki).

Za zaključek zanimivega in nekoliko drugačnega srečanja je Katja Virant Iršič povedala, da je ukvarjanje z glasbo poleg spodbudnega in duhovno (literatura, znanost, likovna umetnost, gibanje...) bogatega okolja izjemno pomembno za otrokov nadaljnji razvoj.

Povzela:
Anja Černe